

Martí kaj la sciencoj

Kiel ĵurnalista José Martí plenumis socian rolon en la disvastigo de kulturo, etiko, scienco, teknologio kaj pluraj aliaj temoj. Li estis homo de universala kulturo kaj vivante en jarcento de multaj transformoj en la kampo teknologia, li ne povis esti for de tiu influo.

En sia verka laboro por diversaj gazetoj de Meksiko kaj aliaj amerikaj landoj, Martí senlace agis diskonigante la scian evoluon. El la plumo de Martí oni povas legi, kune kun profundaj artikoloj pri arto, pentrado kaj aliaj temoj, ankaŭ riĝajn analizojn pri novaj maĝinoj, sciencaj libroj aŭ teorioj.

Li verkis artikolojn pri biologio, geologio, medicino, mekaniko farante akutajn recenzojn pri preskaŭ ĉio rilata al la teknologia horizonto de sia epoko. Eĉ kiam li verkis la konatan infanlibron “La ora aĵo”, li parolis pri teknikaj temoj kiel ekzemple “La historio pri kulero kaj forko.”

Laŭ la idearo de José Martí devas ekzisti simbiozo inter kulturo kaj scienco, ĉar “nenio sugestas tioman kaj tiom belan literaturon kiel scienca paragrafo”.

Sendube José Martí interesiĝis pri vasta temaro. Lia unua artikolo pri sciencaĵo aperis la 2-an de julio 1875. Ekde tiu momento li plurfoje verkis kaj parolis pri tiaj temoj kiel konstateblas en diversaj artikoloj kaj oratorajĵoj.

Oni ne povas forgesi ke li vivis en Nov-Jorko, urbo kiu tiam travivis grandan evoluon en diversaj agadkampoj.

Meze de la preplaboroj por la sendependiga milito de Kubo, Martí neniam perdis la intereson pri scienca literaturo, kiun li ofte rekomendis al amikoj kaj amatoj.

Radio Habana Cuba